

SÁNTHA ATTILA

Gajdó Máris borzalmas élete, melyet csak székelül lehet elbeszélni

Bizsilés a tűzzel

*Két böcs ricskó megkente,
Márist az anyja meglegyezte,
felturálta magát a cinka hát,
s irtó buszut esküde.*

*„Menj a küpüre, zákhányos leány,
s hozz vizet”, s Máris a sirülónél
egy küpülővel bésirüle,
s közben bögte, hogy „buszut, buszut!”,
gübülve könnyeiben.*

*A küpünél hát Pisti mereget,
monya, mint egy tiknak,
kemény erőssen.
Sötétedett, szemerkélt,
s mit csináltak, mit nem,
Pisti a lokba bévitte,
s megmonyókolta a cinkát,
hogy kiduvadt a szeme.
Máris a lusztos valagával*

*Pistit még vagy kétszer kiküpülte,
otthon aztán az anyja látta ezt,
s puffogott erőssen:
„Ne bizsilj a tűzzel,
te büh kurva, te, mert megsirittlek!”*

*De Máris sem hagyta abba,
kulyakját az anyjába beléverte,
hogy megnyuvadt a szegény asszony,
Máris pedig a hegyre elszelelt.*

*Azóta csak büszüdik, büszüdik
a kályhán a leves.*

Iszkiri a guruzsmás berbécs elől

*Viritt künn a Fehérmartok,
Máris alatta puszog.
Ahajt jó egy berbécs,
szarva mint egy bünagy szurony,
zákhányos szemiben guruzsma,
vajon hol a dühüben volt.
Megjedt erre Máris erőssen,
karincáját esze-vissza lepeselte,
s a berbécs guruzsmája elől
iszkiri Peselneknek.*

*Merre, te szegény cinka, merre,
szemből jó anyád, hátulról a berbécs,
jobbra mart, balra ügy, most merre?*

*A leány erre a Feketeügybe szöke,
a vízben lefelé csösztete,
de már hirikelt szegény a jedtségtől,
hiába szeplete.*

*Elmaradt volt a berbécs,
az anyja sem jöve, szegény Máris hát
a Fortyogóra bésirüle.
De mit ad Isten,
a suj ekkor leverte, ahogy guluttyolt
egy csomó borvizet:
tüdeje bégyulladt,
meg es kerált benne.*

Hogyan menjünk radinába a lerhez?

*Reggeliben Máris
eszét űzte máris:
lement a jégre,
eme fordított égre,
mely nyáron gübe,
s miközben pilinkélt, leüle.*

*Habár a lány kissé icsu,
gyorsan előkerült glicsu,
s hogy eszét tovább űzze,
azt lábára felfűzte.*

*Gelevőgyi leány, métt méssz
a tikhívékony mészre,
tatar még a jég,
a vég elérhet!*

*Glicsuzott Máris, glicsuzgatott
a jég sem szakadt bé,
a suj le nem verte,
s egy pire eljőve az este.*

*Ekkor egy ülü megjelent,
mi jót nemigen jelent,
s lecsapott Márishoz a jégre:
az anyja volt az, végre!*

*„Mit csinálsz, te büh teheny,
elglicsuztad az eszed,
pedig most kéne éppen
a lerhez radinába menned!”*

*Csak ezt ne mondta volna
a jó asszony, csak ezt ne:
a tajdok leány hazament,
s anyját a lerben megsütte*

*Mondta a jó asszony a lerben:
„apja ez a leány mereiben...”*

Ne egyél puliszkát, mert megétnek

*Nekidurálta egyszer magát
hogy egy ler madarat sütné,
esszeszedte magát az anya,
a tekenyőből a tésztaát kiszedte,
bészórta liszttel,
s a kemencébe bétette.*

*Máris meg ezalatt
egy sezlonyon hevert,
olvasgatott s egy murkot
hersegetett erőssen.*

*Nézte egy darabig az anyja,
görbén, de nézte, osztán szemeit
méncsergette, s kiabálni kezdte,
az asztalhoz a lapittót verte:
„Én itt magamat teszem tönkcre,
te pedig könyüt olvasol,
s mint a ló, herseg! Tetsz!
Eriggy a hiuba, törökbuzát hozz le,
darálóval ledaráld, s a darát
a vízbe belétedd!”*

*Felült Máris, a könyüt letette,
de azért Devlát guruzsmálta,
hogyan anyját elvigye.
Megcsinálta hát a darát,
pulizskának bévitte,
s gyükeret tett belé, hogy
az anyját megétse!*

*S így lett, szegény asszony
kecskebukát vetett
s felhengeredett abba a percbe.
Fogta Máris az anyját,
a lecsopcsba kivitte,
a madarak a lerben
mind elégték.*

Máris bambucot vásárol

*Márisnak egyszer fájt a foga,
de erőssen, a bambucra, s míg az anyja
kerülte a szomszédokat,
ő a pénzt megcsapta,
s még szedett peccset,*

*pástétomnak burungot,
azt Zelunak eladta, s egy csihányzsák
pénzzel bé a Robbantósba!*

*Hazament hát a sok bambuccal,
s ette nagy bőcsön, hogy ha látta volna,
guttát kap az anyja!
Osztán hogy mi lett, maga sem tudta,
rearütyült egy bidony fickót még,
a bort bendejibe bébúzta,
bátorságot kapott, s míg az anyja
tovább üszküpült a szomszédokkal,
ő csórén bé a Bújdosóba,
egy kancsóval újra felhajta,
s még egy lájbi sem volt rajta!*

*Másnap a városban
mondta a temonda,
hogy Máris így, s hogy
gelevőgyi, s hogy kurva,
s végül a hír az anyjához visszajuta.*

*Szegény asszony, hogy az esetet
megtudta,
azt se tudta hol van,
szégyeniben elsüllyedt volna,
de csak a hájdermennkövet
szedte le magában,
s agyargott, a cinkát meg ne lássa!
Osztán hogy Márist elkapta, lebbjiben
hirtelen megagyalta.
Utánna bánta,
(kivált, hogy eltört a hutyuru)
de már mit tehet,
azóta beszéde kurtul,
s mondja mindenkinek:
„leányom hédervári,
de legalább nem mutuly!”*

A gondolatolvasás megelőzi a bajt

*A bambucügy után másnap
béütött anyjának,
hol a pénz, s honnan a bambuc,
amit Máris rága!*

*Nézte, hát pénz nincsen,
hágyázkodott ezért
szemeit méncsergette,
s leányt egyre csak tángálta,
hogya pénzt eldángálta!
Csupa gusa volt már Máris,
teste a veréstől véres,
de magában kifundálta,
jó, csak üsse,
de ha bé nem áll a szája,
olyat vág anyjára,
hogya megáll a ződhatárba!*

*De anyja már a gondolatolvasáshoz
érteni kezdett,
s minthogy meghaljon
e versben es,
inkább kifutott, s a berbécsnek
gultit szedett.*

Gajdó Máris levele Tankó Pistához

Kedves Pista!

Első soraimban es tudatom, hogy jól vagyok, melnek hasonló párját kívánom a Te számodra es a Joistentől. Tegnap Jóska bá a Kívánom a Fehérnépet húszta a korcsomába, sén ettől úgy elpityeredtem, mert téged jutatot eszedbe sén es Kívánlak Téged. Mikor Jóska bá odaért, hogy Vágyik egy nő után, egy nő után, jól odabasztam a bakkecskefejre, mit mind ismétél s mit bőget en-

gem. De én téged meg nem ütnék soha, vagy a nyüvek rágják le a csecsemet. Mikor kezded a levelemre teszed, álgya meg Joisten a szemed. Én szeretem a szemedet, de ha félrekoslatsz, kiszedem abból a tehenyfejedből, te a zenyéimet szereted-e, mond Pisti hej, szeretsz-e! Jól gondold meg, mi forog itt kocmán, s osztán neüzs a lapockám. Mert ha igen, én oant vágok vissza, hogy én es megbánom, a sírodnál szomoruan megálok, s belédobok egy? két hervadt virágot! Zárom soraimat nem egy rozsdás kulccsal, hanem a szeretet eltéphetlen rózsaláncával.

A te szerető, eltéphetetlen Márisod.

Villám
álaszt
árok!!!!!!

Kelt levelem élesztő nélkül Felsőcsernátonyban a zalszegen.

Ui. (pószkripta): Ha majd az oltár elé egy csinos lányt vezet, akkor se felejed, ki írta ezt a levelet.

